

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce v právní věci stěžovatele **J. K.**, zastoupeného Mgr. Bohdanou Hejdukovou, advokátkou se sídlem v Praze 8, Křížíkova 16, za účasti **Ministerstva spravedlnosti**, se sídlem v Praze 2, Vyšehradská 16, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 1. 2005, č. j. 3 Nc 1068/2004 – 140,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Zástupkyni stěžovatele Mgr. Bohdaně Hejdukové, advokátce **se určuje** na odměně za zastupování částka 1075 Kč, která jí bude zaplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze usnesením ze dne 12. 1. 2005, č. j. 3 Nc 1068/2004 - 140 odmítl žalobu stěžovatele, kterou se domáhal vydání rozsudku na ochranu své osoby a firmy J. K. na dobu 5 let, a to od 20. 8. 2004 do 20. 8. 2009. Městský soud odůvodnění napadeného usnesení uvedl, že žaloba stěžovatele včetně obsáhlých dodatků neobsahovala žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno dovozovat, že je napadáno správní rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel se totiž v žalobě domáhal vydání rozsudku na ochranu své osoby a firmy J. K. s odůvodněním, že ho státní úředníci neochránili jako občana a podnikatele před výhružkami a nezákonným jednáním ze strany dlužníků, zlodějů a podvodníků, v důsledku čehož dochází k vykonstruovaným procesům a vydávání nezákonných rozhodnutí. Městský soud proto dospěl k závěru, že o takové záležitosti je věcně příslušný jednat a rozhodovat

soud v občanském soudním řízení podle ustanovení § 9 odst. 2 o. s. ř. a nikoliv soud ve správním soudnictví. Žalobu z tohoto důvodu odmítl podle ustanovení § 46 odst. 2 s. ř. s. s poučením, že stěžovatel může do jednoho měsíce od právní moci napadeného usnesení podat žalobu k věcně příslušnému krajskému soudu.

V kasační stížnosti podané proti tomuto usnesení městského soudu v zákonné lhůtě z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. vyjádřil stěžovatel nesouhlas se závěry tohoto soudu. Stěžovatel namítal, že žalobou brojil proti nečinnosti státního aparátu, zejména Okresního soudu ve Frýdku - Místku a Krajského soudu v Ostravě a že mu městský soud odmítnutím žaloby neposkytl ochranu proti nečinnosti správních orgánů, mezi které lze zařadit i uvedené soudy. Je tomu tak proto, že v celé řadě jeho soudních a jiných sporů nebyla vydána žádná rozhodnutí, a proto je velice těžké něco namítat proti konkrétnímu rozhodnutí. Není také žádného důvodu, aby jeho spory ohledně vymáhání pohledávek nebyly dlouhodobě uvedenými soudy projednávány. Obdobně je tomu i pokud jde o nerozhodování jeho žádostí o provedení delegace soudních sporů z důvodu vhodnosti podle § 12 o. s. ř. mimo obvod uvedených soudů. Z těchto důvodů má za to, že není jiné cesty, než vydání rozsudku na ochranu jeho osoby a firmy J. K. na dobu 5 let. Z těchto důvodů se domáhal, aby bylo usnesení městského soudu zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Účel správního soudnictví vyplývá z ustanovení § 2 s. ř. s., podle něhož správní soudy poskytují ochranu jen veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.

Pravomoc správních soudů je pak vymezena v ustanovení § 4 odst. 1 s. ř. s., podle něhož soudy ve správním soudnictví rozhodují o a) žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen "správní orgán"), b) ochraně proti nečinnosti správního orgánu, c) ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, d) kompetenčních žalobách. Podle ustanovení § 4 odst. 2 s. ř. s. ve správním soudnictví dále soudy rozhodují a) ve věcech volebních a ve věcech místního referenda, b) ve věcech politických stran a politických hnutí, c) o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem a d) ve věcech porušení povinnosti veřejných funkcionářů podle zvláštního právního předpisu.

Z obou ustanovení s. ř. s. vyplývá, že městský soud jako správní soud nemohl věcně rozhodnout o žalobě stěžovatele, kterou se podle petitu domáhal vydání rozsudku na ochranu své osobnosti a firmy J. K. na dobu 5 let.

Stěžovatel se především mýlí v tom, že zařazuje soudy mezi správní orgány. Nezávislé soudy jako státní orgány pověřené výkonem zvláštní funkce státu, tj. výkonem soudnictví, přitom v systému dělby moci vytvářejí moc soudní (hlava čtvrtá Ústavy České republiky) a správní orgány jako subjekty veřejné správy patří do moci výkonné (hlava třetí Ústavy

České republiky). Uvedené chybné zařazení soudů se potom promítá v nesprávném pojetí výhrad ve vztahu k pravomoci správních soudů.

Z ustanovení § 4 s. ř. s. zcela zřetelně vyplývá, že pravomoc správních soudů je dána jen ve vztahu k rozhodnutím správních orgánů, k ochraně proti nečinnosti správního orgánu a před nezákonným zásahem správního orgánu, ke kompetenčním žalobám, k věcem volebním a místního referenda, k věcem politických stran a politických hnutí, ke zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem a k porušení povinnosti veřejných funkcionářů podle zvláštního právního předpisu. Správní soudy proto nemají žádnou pravomoc ve vztahu k soudům vykonávajícím soudnictví na úseku trestním nebo na úseku občanskoprávním. Namítá - li proto stěžovatel v kasační stížnosti, že Okresní soud ve Frýdku - Místku, ale i jiné soudy v obvodu Krajského soudu v Ostravě, které rozhodují na uvedených úsecích soudnictví, jsou nečinné, není s ohledem na ustanovení § 4 s. ř. s. dána pravomoc správních soudů poskytovat v tomto směru ochranu fyzickým a právníckým osobám.

Stěžovatel se mohl bránit tvrzeným průtahům v řízení a nerozhodování věci u uvedených soudů jiným způsobem než žalobou u správního soudu. Především mohl využít postup podle ustanovení § 164 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a obrátit se na orgány státní správy soudů se stížností na průtahy v řízení (stížností se ale nelze domáhat přezkoumání postupu soudu ve výkonu jeho nezávislé rozhodovací činnosti) nebo postupovat podle ustanovení § 174a odst. 1 citovaného zákona, podle něhož, má - li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že jeho stížnost na průtahy v řízení, kterou podal u příslušného orgánu státní správy soudů, jím nebyla řádně vyřízena, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení.

Z uvedených důvodů městský soud v důsledku nedostatku pravomoci správních soudů nemohl žalobu věcně projednat, a proto byla důvodně odmítnuta.

Městský soud své úvahy vztahující se k odmítnutí žaloby nepřesně spojil jen s neexistencí správního rozhodnutí s tím, že ve věci měl jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení. Tento postup dovedl jen ze znění žalobního návrhu (petitu), v němž stěžovatel soustředil závěr o svém hmotněprávním postavení, vzhledem k právní normě, která podle jeho názoru upravuje sporný právní vztah; závěr o tom, zda může obstát, pak není výsledkem aplikace procesních předpisů, ale hmotněprávních norem. Dovedl - li proto městský soud ze znění petitu „ žalovaná strana je povinna vydat rozhodnutí na ochranu osoby a firmy J. K. na dobu 5 let, a to od 20. 8. 2004 do 20. 8. 2009 “, bez potřebného skutkového vylíčení ve vztahu k petitu, na jehož základě uplatňuje nárok, že požaduje vydání rozsudku na ochranu osobnosti a firmy J. K. podle ustanovení § 9 odst. 2 o. s. ř., jde o závěr poměrně problematický. Zrušení napadeného usnesení městského soudu, vrácení věci k odstranění této vady a nové odmítnutí ze správního důvodu by však bylo v rozporu se zásadou procesní ekonomie, která nedovoluje řešit v soudním řízení jen teoretické otázky bez praktického významu pro účastníky řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 2. 2006, č. j. 1 Afs 129/2004 - 76). Uvedený závěr platí tím spíše, že nelze vyloučit podání žaloby stěžovatelem ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci napadeného usnesení a následné odstranění vady žaloby.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). O kasační stížnosti rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a účastníkovi žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen ustanovenou advokátkou Mgr. Bohdanou Hejdukovou, jejíž předchůdkyně advokátka JUDr. Helena Teissingová podle obsahu spisu dne 31. 3. 2005 vypracovala kasační stížnost. Za tohoto stavu činí odměna advokátky Mgr. Bohdany Hejdukové za 1 úkon právní služby 1000 Kč (podle § 7 a § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky, kterým je podání ve věci samé) a náhrada hotových výdajů 75 Kč (podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** žádné opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu

